

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

En pro de la llei de jurisdiccions

RER segona vegada, desde que's parla de derogar la llei de jurisdiccions, cal aixecar una veu de dissentiment i protesta. No puc comprendre, de cap manera, com les nostres esquerres se deixen seduir per tan burda trama. Jo, l'enemic més coral de la llei opressora, demano, per a evitar la modificació en projecte, que's conservi la llei de jurisdiccions, com a mal menor! I mai havia llamentat com avui no tenir un lloc en el Congrés, per a oposar-me a la reforma.

La raó és claríssima. La llei de jurisdiccions, a canvi de la seva violència, té una sola ventatja: la d'ésser una llei d'excepció, passatgera, transitoria. Enclou una confessió d'ilegalitat dins el règim, d'incompatibilitat amb la Constitució. És, de fet, una suspensió temporal de les garanties, una subversió als Drets de l'Home. Aqueixa propia condició de temporalitat li concita l'odi de tot esperit lliberal, fa més patent i viva la contradicció política en que vivim i afavoreix el definitiu restabliment de la llibertat, quan la consciència pública sia formada. Dirieu que'ls governs mateixos s'avergonyeixen d'aqueix estat amfibològic.

Que'ls lectors s'hi fixin bé: una vegada «sustituïda» la llei de jurisdiccions, la seva absurda legislació romandrà com a cosa definitiva i normal. Seguiràn somesos a l'estat de guerra, permanentment, els ciutadans. La crítica, aqueixa potència feconda i evolutiva, aqueixa iniciadora de dinàmies socials, restarà travada i amordaçada. S'intromprarà la mobilitat del pensament públic, se petrificarà en dogma idolàtric el concepte axilar de tota política. I, sobre tot, l'idea més necessitada de metamòrfosi i creixença, l'idea de patria, quedarà resolta

JA NO RAJA

—No cal que't cansis, Magí.
Ja no dona més de sí.

Dilluns que vé dia 21, sortirà el

ALMANAC de "La Campana de Gracia", per a 1915

Èsপিందida coberta al·legòrica a LA GUERRA impresa en colors

Els dotze mesos són dotze quadros de

LA GUERRA EUROPEA

Text i dibuixos, tot d'interessantíssima actualitat

L'ALMANAC forma un tomo 8.º de 14 per 20 cms.,
imprès sobre un paper fabricatex presament per a L'ALMANAC.

DOS RALS, per tot arreu

en dogma definitiu i oficial, la seva metàfora alada esdevindrà materialització, la seva idealitat abstracta se tornarà concreció empírica i momificada. I així com tota persecució religiosa, tota llei en favor d'un culte positiu, recau sobre'ls temperaments religiosos, així aqueixa consagració de les doctrines oficials serà una persecució de patriotes, un anatema contra la gran poesia espiritual de la Ciutat en nom de la lletra i de l'imatge...

Que'l govern respongui concretament an aquesta pregunta: Una vegada feta la modificació legal en projecte, quines llibertats tindrà el publicista, que no tingui ara? Quines afirmacions podrà fer, quines idees podrà exposar, que no pugui emetre avui sense perill de càstic?—Mentres no's contesti satisfactoriament an aqueixa pregunta, no hi hà dret a presentar com una reforma lliberal la proposada pel govern. Hem de considerar-la una agravació i no una atenuació.

En cas d'ésser castigats, el fonament jurídic del càstic és indiferent. Lo que importa és no ésser bastonejats; la llenya del bastó és cosa secundària. Que s'invoqui, per a una punició, l'article A de la llei X, o l'article B de la llei Z, és una distinció que'n deixa frets: Tot això és teologisme pur. I encara direm més: entre una llei injusta permanent, codificada, definitiva, i una llei injusta ocasional, aquesta és cent vegades preferible.

La llei de jurisdiccions, amb tot i ésser una llei excepcional, va patir del defecte de no fer constar el temps que havia de regir. Si així ho hagués fet, el temps s'hauria encarregat d'abolir-la. Si ara, en lloc d'abolir-la la substituïm, s'haurà conseguit dissimular-la, com qui cobreix una llaga en comptes de guarir-la.

No! No és això lo que reclamen els esperits de llibertat de la nostra terra malhaurada: Volem l'integració dels ciutadans en un sol amor; en una sola casta, en una sola llibertat! Volem el dret de crítica per a depurar cada dia més la nostra vida col·lectiva en una suprema competència de perfecció, en un sol certamen de noblesa. Tinguem la generositat de sofrir-nos els uns als altres, per a contribuir a depurar la nostra part divina, apartant-la de tota escoria d'egoisme humà. Cerquem l'unitat ciutadana per sobre tot separatisme jurisdiccional. Oferim tots els nostres defectes per a comprovar si resisteixen, com una forta armadura, a l'hostilitat dels adversaris. Siem dignes de la nostra pròpia llibertat, conquerint-la cada dia en la defensa de la llibertat dels altres.

GABRIEL ALOMAR

Desconfiances

AVIAT seràn sospeses les sessions de les Corts espanyoles i el Govern haurà conseguit la seva deria de tenir els pressupostos aprovats.

La nostra gent tornarà tota esperànçada perquè s'haurà llegit—si es llegeix,—el projecte de zones franques i dormirem tranquils amb la confiança de que'l Govern complirà les seves promeses de apoiar, amb més o menys entusiasme, aquesta millora que, per a tot Espanya, pretenen els catalans.

Qui dia passa any empeny. El senyor Dato menjarà els turrans amb tranquil·litat i d'aquí a mitjans del mes de jàner poden passar un grapat de coses que justifiquin la no reobertura del Parlament.

No podem negar la nostra constant desconfiança en les paraules i en les promeses dels polítics madrilenys. Tot lo que signifique descentralització; tot lo que pugui constituir una riquesa que s'escapa de les urpes del Govern; tot lo que no hagi d'ésser una mamella on puguin xuclar les nutiltats de la política, troba una oposició més o menys enèrgica. però sempre prou forta per a que no sigui possible l'aprobació definitiva de la mida salvadora.

Si per a l'administració d'una zona neutral calgués una plantilla d'empleats dependents d'un ministeri qualsevol, ja hi hauria zones neutrals establertes a tot arreu i principalment en llocs on no poguessin servir per a res.

Hem vist lleis com, per exemple, la d'Administració local, arribar tant enllà que semblava impossible poguessin anar-se'n a fons i, no obstant, com si fós cosa tàcitament convinguda, s'han ofegat en una crisi, i han anat a parar al quarto dels mals endrossos.

Temem que al projecte de zones neutrals, avui ja tan sols zones franques, li passarà dos quartos del mateix, si és que arriba a presentar-se i en cas de que's presenti, si és que arriba a discutir-se. De la seva aprovació ja ni cal parlar-ne.

Mentres totes les nacions s'afebleixen Espanya podria enfortir-se; la potencia industrial de totes les nacions minvarà per la falta de braços i per la perdua de capitals; Espanya està en condicions de suplir, per durant molts anys, la falta de producció de les demés nacions, però per això hi hauria necessitat d'un Govern enèrgic que ajudés fermament a totes les iniciatives i sapigués aprofitar totes les circumstancies.

L'actual Govern és una galleda d'orxata que apagarà tota mena d'entusiasmes.

JEPH DE JESPU

El testament

'execrat Imperialisme, veient-se a les portes de la mort, després de confessar-se amb el rector de Reims, ha cridat ai notari i ha fet testament.

Entre altres coses de relativa importància, deixa:

1.er—La seva espasa, aquella espasa que va alçar el dia de la declaració de guerra i que ara no té més remei que envainar, la deixa an en Jaumet, pel bon servei que'ls del requeté li han fet durant la campanya.

2.^{on}—El Grandiós monument a la Guerra de les Nacions, inaugurat fa poc a Leipzig, el deixa al arquitecte Falqués per a que s'inspiren en obres arquitectòniques de força mal gust.

3.er—El seu llibre de memories serà en-

tregat an en «Xenius» per a que hi faci un pròleg i l'arxivi en la Biblioteca del Institut d'Estudis Catalans.

4.^{rt}—El seu casc el regala al valent estratega Schneider, del diari A. B. C., per l'admirable defensa de l'esperit teutònic que porta realitzada.

5.^{on}—Els seus bigotis acabats en punxa vol que siguin enviats al monarca mancat de pèl que hagi sapigut guardar millor la neutralitat.

6.e—La seva capa blanca—la cèlebre capa blanca amb la qual havia d'entrar triomfalment a París—la deixa a mossèn Alcover, capellà mallorquí, per a que, un cop tenyida de negre, li serveixi de sotana per diari.

7.e—Els seus diners...

Els seus diners no'ls pot deixar a ningú, perquè no n'hi queda cap.

PUM

La manganilla d'en Dato

A famosa derogació de la més famosa llei de jurisdiccions és una trampa o una burla, segons hem pogut veure pels comentaris que'ls diaris democràtics dediquen al projecte de llei que fou llegit

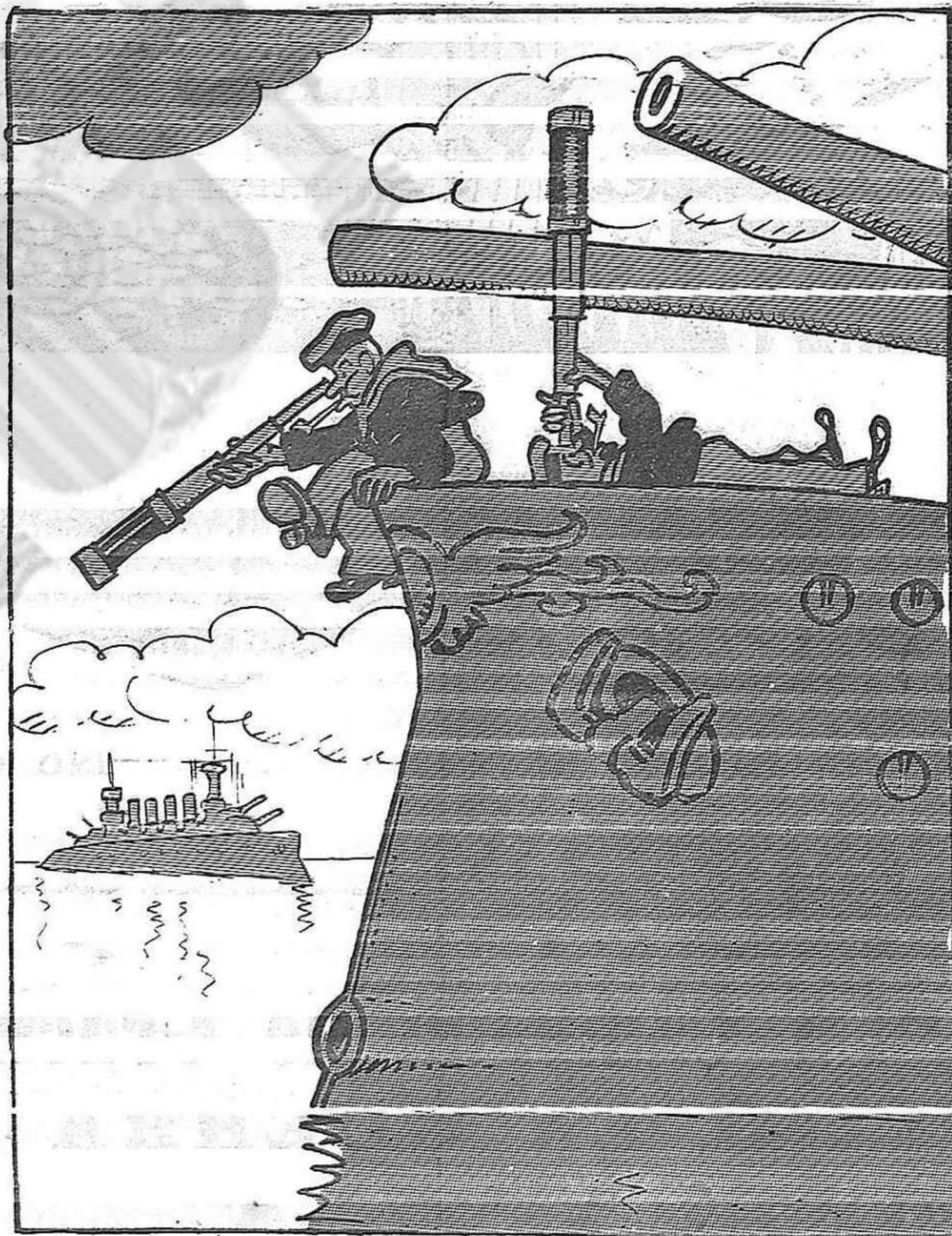
en el Senat, pel president del Consell de ministres.

Ei senyor Dato, com abans ei senyor Romanones, preté enganyar al país abolint una llei transitoria, però deixant l'esperit de la mateixa incorporat per sempre al Còdic de justícia militar.

Moltes gracies, senyor Dato. Això ningú ha de agrair-li i; per altra part, si s'havia cregut que la maniobra podia passar sense protesta s'ha ben errat de mig a mig.

Lo que durant tants anys ha vingut calificant-se de engendro jurídic al devenir definitiu, és més que engendro, és quelcom pitjor, que una prudència ben comprensible no ens permet tornar a calificar.

La feina dels mariners anglesos

—No veus cap peix d'aquells que fiblen, amic Morris?

—No, Smith; i tu?... No veus cap aucell d'aquells que caguen ferro?

La supremacia del Poder civil resta més que mai supeditada a l'imperialisme absurd. Seguiràn els agraviats éssent jutge i part en els processos contra periodistes i oradors, seguiràn els concells de guerra contra el paisanatge funcionant dintre les cassernes, seguirà tot igual que fins ara, amb l'única diferencia que haurèm perdua l'esperança de treure'ns del damunt aquella llei d'escepció, causa de tantes desventures i de tantes miseries.

Els mateixos liberals que l'engendraren, tot regoneixent que era antijurídica, per a disculpar-se de alguna manera, parlaren d'un estat de dret circumstancial, i el funest Morret digué que era precis passar la curva. Ara bé, passada aquesta curva i finit aquell estat de dret circumstancial, què es proposen ara els polítics conservadors, inflingint a la llibertat l'escarni d'una parodia de derogació d'una llei odiada que es converteix en perdurable? Valia més no dir res, no remoure res, deixar que la abulia i resignació espanyola seguissin suportant el jóu.

Mes ara, per un instant, se'ns ha fet concebre l'esperança de que'l jóu ens seria tret, i és clar que la nostra desesperació ha de ésser més grossa al veure que no sols no s'ens treu el jóu, sinó que'l jóu pren estat eternal sobre els nostres colls.

Per l'honor de nostra democràcia i de tota la nació espanyola creiem que ha d'aixecar-se una protesta enèrgica contra aqueix engany. Es una indigna traïdoria que es comet, de la qual ne serà víctima el país.

El fer això en la situació present, quan l'horror de la tragedia europea ens té acovardits i aniquilats és una agravant a la mala acció d'en Dato.

Si la nostra premsa fós una altra ella sola es bastaria per a destorbar els propòsits del Govern. Ara sols resta el poble, ell ha de parlar, esperem que parlarà.

X. X.

Això no vols...

Soc anti-pessebriste; els ho asseguro; prò amb tot i anar en contra la fatllera, si algun pessebre veig i és de primera, faig com es fa amb un duro; allà m'aturo. Hi hà «tècnic» que m'encanta; sí, els ho juro; que fa amb llenques de pà, una carretera; i que amb un brot de col, fa una figuera; i fins hi hà qui «fa un riu»... d'un troç de suro. Qui té una palla a l'ull!... qui té una viga! no estic per «naixements»; no hi tinc tirada! i mirin que és costum que cau de antiga! I Déu, com sab que això a mi no m'agrada, per xò, per ser toçut, Déu em castiga; cada any per a aquest temps... plfa! bessonada!

JOAQUIM MALLEU

SONATA CII

Si, ja els he llegit els discursos d'en Cambó, d'en Dato i d'en Lerroux. Aquesta vegada an en Cambó l'han ferit amb aquesta arma de les suspicacies del: no m'ho crec fins qu'ho vegi, del: què deu dur amagat?, amb que ell acostuma a atacar als seus contraris.

En Dato que no podia contestar a les raons claríssimes del diputat regionalista s'escapà per aquest costat, i dient li que lo que volia no eren les zones neutrals sinó ésser ministre amb en Maura i en Lacierva, va sortir-se del mal pas i quedà tant satisfet.

I mireu lo que són les coses. Quan en Cambó ja tenia motius per a tirar-ho tot en orri i llençar la gorra al foc, el qui vingué a arranjat-ho tot fou, vatua listol!, D. Alexandre Lerroux. I ara que parlem d'aquest senyor.

Sabeu que estan ben fumuts a Portugal? Quina república no! Sembla la nostra del setanta. Si ha de tornar, voleu que vos ho digui? més me estimaria que fós president o dictador o primer ministre en Lerroux que qualsevol dels altres que's diuen republicans.

Don Alexandre, si altre mèrit no, té el de saber amotllar-se a les circumstancies. Això, ja fa molt temps que ho demostra. Es ardit.

com ho era abans, però ara és un ardit prudent. Es com si diguessim un pinxo que ja sab a qui maltractar i que si no té mirament en plantar una bufa a un pinxet inferior a ell, quan se tracta d'un senyoret, abans de pegar-li tracta de convence'l i si no el convens, tampoc li pega. I així se fa casa i es guanyen simpaties, i s'arriba al dia en que ja no se és pinxo, i es pot pegar indistintament al pinxet i al senyoret que descarrilla.

Don Jaime ha anat a Madrid. Perfectament; si no ha quedat a deure res, que faci. I guerra! Vos prometo que ja no llegeixo res que a les batucues mundials faci referència. Vint mil, cinquanta mil, cent mil... Sembla que contin grossos de botons. I són homes, i algun d'ells és aquell francès que aquí al costat nostre jugava a cartes, i l'altre és aquell germà a qui miravem empassar-se doble darrera doble en la taula gran del Continental i el tercer escullit aquell anglès que'ns feia riure tant amb el seu castellà xampurrat i la seva indumentaria pintoresca.

Me'n vaig a la sessió de l'Ajuntament; diu que parlarà en Junca i això sempre és divertit.

Cobra, noi.

MORITZ IC

Notes de fóra

Pobla de Claramunt.—El diumenge, 6 del corrent de desembre, foren inscrits al registre civil, amb els noms de Milton i Camelia, un nen i una nena, bessons, fills dels entusiastes lliurepensadors Amadeu Costas i Laieta Casanovas.

L'acte, que fou festejat amb un àpet fraternal, fou importantíssim pel nombre de concurrents i per l'entusiasme que'l presidí.

Aquests bons lliurepensadors, que practiquen les virtuts que propaguen, mereixen un aplauso dels emancipats de tota mena de tuteles, que posen la consciència en l'altar de totes les devocions.

Ah!, la mare i els bessonetes, amb salut i ganes de viure per vendre.

L'obsessió

M'he passejat en tramvia, he recorregut el Park, el Port, la Barceloneta, el Poble Sec i els Encants; m'he estat tres quarts a la Rambla, he entrat a la Catedral, he parlat amb gent modesta, he enraonat amb potentats, he escorcollat la consciència d'un lampista, d'un bastaiu, d'un noi, d'una llevadora, d'un guardià municipal, d'un finet d'infanteria, d'un actor, d'un capellà, d'un que ven i compra cases i d'un que trafica en draps, i ¿sabeu, d'aquesta feina, que n'he tret, al cap-d'avall? La seguretat fermíssima, el coneixement total de que, en aquests moments clàssics, als meus aixerrats paisans no'ls preocupa la guerra, que com un riu inflammat cobreix mesos hà l'Europa de ruïnes i de sang; ni l'horròrida epidèmia tífica-municipal que a les nostres grans necròpolis tantades entrades ha dat; ni el plef que'ls senyors polítics esían ara tramitant respecte al vital projecte de les zones i els ports francs; ni la puja inmotivada dels cigrons i el bacallà, ni el perill de que molt prompte ens trobem faltats de blat, ni els mils pares de família que han quedat sense treball ni el gran conflicte econòmic que està ja treient el nas, ni les fàbriques que's paren, ni els barcos arreconats, ni el daltabaix de la «borsa», ni l'hivern que aviat vindrà, ni els compradors que's retreuen, ni els estrangers que se'n van; ni les notícies de Mèjic, ni els partes de Portugal, ni lo que ha explicat en Dato,

ni lo que en Cambó ha callat. No!... D'això ¿què se'ls en dona als meus simpàtics paisans? ¿Què els importa que tot voli, ni que'l món se'n vingui a baix, ni que'l Sol surti o no surti, ni que sobri o falti pa?... Les idees?... Els principis?... Els problemes nacionals?... La ciutat?... La salut pública?... La vida?... L'univers?... Cal... La seva mania única, la seva obsessió constant en aquests moments crítics, són—no ho heu endevinat?—els sis mil·lions de pessetes de la grossa de Nadal!...

C. GUMÀ

La prosperitat econòmica i els treballadors

Els obrers catalans estan tant interessats com els fabricants i comerciants de la nostra terra en la qüestió de la zona neutral. Constitueix un gros error creure que aqueixa qüestió no interessa més que a la burgesia. La creació d'una zona franca en el port de Barcelona fóra un remei radical per a les crisis que deixen periòdicament sense feina un considerable nombre de treballadors.

Patrons i obrers tenen, indubtablement, un conjunt d'interessos divergents, contraris. Però també és indubtable que tenen un conjunt d'interessos comuns. Un dels interessos comuns més evidents i més essencials, és el de que assolixin un alt grau de prosperitat el comerç i les indústries.

Els obrers tenen aquest interès, no sols perquè aconseguen una més alta remuneració, sinó perquè l'ambient social creat per una indústria i un comerç pròspers és l'únic ambient en el qual poden ésser plantejats i resolts els grans problemes moderns del treball.

Hi hà qui creu que la millor manera de fer avançar les justes reivindicacions del proletariat consisteix en arruinar els patrons, en destruir la poixança dels negocis, en deturar l'empenta de les iniciatives del capitalisme. Això és una greu equivocació, filla de l'ignorància en que alguns viuen respecte als fenòmens socials.

Es en els països rics on els plets entre el capital i el treball adquireixen més importància. En la seva forma actual, el sindicalisme és propi dels grans centres pròspers. Allí on hi hà decadència i misèria, se poden produir de vegades esclats de desesperació violenta. Però l'acció persistent, metòdica i feconda de l'obrerisme, sols és possible allí on existeix una forta riquesa social. El socialisme, digui's el que's vulgui, és propi dels països rics, no dels països pobres. En aquests hi creix i s'hi arrela més fàcilment l'anarquisme, en son aspecte destructor i negatiu.

Del decandiment de la vida industrial i comercial ne surten més perjudicats els obrers que'ls patrons. Aquests, al cap-d'avall, sempre tenen el recurs d'emplear els seus capitals en el quiet negoci de la renda, de producte modest, però segur. Les ferides que les crisis econòmiques causen en el capitalisme, les reben les seves caixes de cabals, que sofreixen més o menys considerablement però que no arriben quasi mai a buidar-se. Els obrers reben les ferides en la propia carn viva, i pateixen la duríssima privació del moç de pa de cada dia.

Mentres treballa per la transformació del règim social, per la conquesta del dret a la vida, l'obrer ha de menjar. I per menjar ha de tenir feina. I per tenir feina seguida i remuneradora, ha de trobar oberta la porta de l'obrador o del magatzem.

Tot allò que produeix la prosperitat econòmica d'una ciutat o d'una regió afavoreix la seva classe obrera, no solament per que la feina abunda i és més ben pagada, sinó perquè crea les condicions necessàries a l'enfortiment de les masses proletàries que lluiten per l'adveniment d'una societat millor.

A. R. I V.

Quina barra!

El barbre imperialisme alemany, volguent-se justificar inútilment davant del món, no fa sinó acusar a la noble i desdijada Bèlgica, per haver-se atrevit a defensar heroicament la seva vida, la seva llibertat, el seu territori, el seu honor.

I aquí vé com l'anell al dit una petita anècdota de l'història romana:

Un romà, enemic dels Cèsars, fou condemnat a mort. Vingué el moment de l'execució i el butxí, que era un poca-traça, va donar un cop insegur i s'allunyà. El reu caigué a terra ferit greument i allà romangué fins que, recollit per uns amics, fou curat i salvat.

El Cèsar, a l'enterar-se de lo succeït, va fer arrestar novament a la víctima i manà que'l conduïssin a sa presència.

—Però... ¿de què m'acuses?—preguntà l'infeliç.

—De no haver sapigut rebre més endintra la ganivetada del butxí—respongué el Cèsar.

L'imperialisme alemany, avui, fa això mateix amb la noble Bèlgica: la bescanta i l'injustícia senzillament perquè no s'ha deixat clavar prou bé la ganivetada que ell mateix li ha fet donar.

Quina barra, amics neutres, quina barra... i quins bigotis!

FRENCH

LA GUERRA

Sense que les noves que durant la setmana ens han arribat del teatre de la guerra tinguin cap mena de trascendència—descomptant la desfeta de l'esquadra alemanya en el Atlàntic—es pot afirmar que s'accentua el descoratjament dels alemanys. Els indicis no fallen. En Moltke, malalt o destituït, no tornarà a ocupar son lloc de quefe; el Kaiser està enllitat, i uns diuen que és una pneumònia lo que té; altres, un encadenament i depressió nerviosa; però quelcom greu deu estar quan un home del seu tremp i del seu orgull, romà lluny de la línia de combat i abandona els seus exèrcits. Ademés, per tota la terra saxona els queviures s'apugen i els diaris comencen a parlar de grans sacrificis, de desenganys que s'han de soportar valentment i d'altres coses que, al principi de la campanya, haurien sigut prou per a fer fusellar al qui les hagués murmurades.

A tot això, la desfeta absoluta de l'esquadra de l'almirall von Spee, amb la pèrdua dels quatre creuers *Scharnhorst*, *Gneisenau*, *Leipzig* i *Nuremberg*, tots moderns i ben artillats—els mateixos que en les costes de Chile venceren a una divisió naval anglesa.—i la victòria dels servis, sobre'ls austríacs, la més grossa i la que menys es pot desmentir, ha de causar un profund esboranc a l'optimisme dels més optimistes. El poble alemany, que al principi celebrava una victòria per hora, ara deu preguntar-se, esperat, per què passen els messos i ni s'arriba a París, ni s'emprèn aquella terrible acció contra Anglaterra, que tenia que semblar de runes i morts les terres del rei Jordi.

En lloc d'això, els aliats avancen poc a poc i l'embestida dels soldats del Kaiser, cada dia és més feble, com si ja es donessin.

On encara acumulen, formidables, les darres energies, és contra Rússia. Però Rússia és un gegant que podrà soportar-les sense patir-ne gaire.

Cantarelles

No us cregueu que aquells que us diuen: «jo us faré, un cop diputat...», us hagin de fer gran cosa... Tot lo més, un discurs... llarc.

Deu cèntims costa entrà al «Cine»; un ralet costa un café. Vés qui no creu als polítics, si el creure'ls no costa rē.

Quan me diuen que un polític ha de vení a propagà, desseguit prenc precaucions que no'm vingui a pro-cobrar.

I si preté entrà a ma casa per prometre'm algun pa, tanco armaris i calaixos per a salvà el poc que hi hà.

JOSEP BERNET TORRAS

Amb motiu de les festes de Nadal i St. Esteve, el número de LA CAMPANA DE GRACIA corresponent a la pròxima setmana sortirà el dijous, dia 24.

SEMBLA que, a la primera crisi que ocorreixi, entrarà a formar part del ministeri, fent-se càrrec de la cartera de Gracia i Justicia, el senyor Andrade.

Aún hay patria, Veremundo! Ja que fins ara no li ha vagat, a veure si, quan aquest senyor sigui ministre, aprofitarà tan bella ocasió per a exigir les responsabilitats en que, amb motiu de l'epidèmia que ha cobert de dol la nostra ciutat, han incorregut, segons la veu general, certes persones investides d'autoritat o encarregades de determinats serveis públics.

Entre elles figuren, com el senyor Andrade no deu ignorar:

Els senyors concejals.
El senyor alcalde.
Els senyors encarregats de l'inspecció d'aigües.
I el senyor governador civil.

Els horrors de la guerra. Parla un diari local de les espantoses baixes sofertes per una divisió bàvara, i amb la major formalitat, diu:

«El regimiento 10.º, que se componía de 3,000 hombres, ha perdido más de 6,000.»

Es dir, més del doble dels que tenia. No pot donar-se catàstrofe més horrorosa. Perque, ja ho veu el lector, en aquesta desfeta ha sucumbit tot, tot absolutament.

Els soldats del regiment 10.º, l'aritmètica, el sentit comú... i la poca solta que encara li quedava al diari que amb semblants despropòsits omple les seves columnes i que, com ja pot suposar-se, és el celeberrim *Diluvio*.

Les sessions del nostre Parlament, tan divertides com sempre.

Aquí va una petita mostra: *El senyor Bullón.*—«Es una vergüenza hablar de ciertas cosas...»

El senyor Vincenti.—«Exijo que se diga si esta vergüenza se refiere a mi manera de expresarme.» (*Rialles en els bancs ministerials*).

El president.—«¡Orden!»

El senyor Vincenti.—«Desafío, uno a uno, a todos los diputados de la mayoría.»

Aquí, per a completar l'efecte, sols va faltant-hi que'l senyor Soriano, tan aficionat a interrompre i a ter xistos, s'aixequés, cridant, com el personatge de la sarçuela bufa:

—¡Señores!... ¿Estamos en el Olimpo o en la calle de Toledo?

Va a acabar-se el desembre, va a acabar-se l'any, va a acabar-se el poc metàlic que encara queda en algunes butxaques... Lo únic que no s'acaba és la guerra.

No's percebeix, en les obscuritats de demà, ni un debíl raig de llum que permeti sospitar quan ni com tindrà fi aquesta descomunal lluita de feres que, per vergonya de la civilització, està presenciant Europa.

Els que pronosticaven que la guerra seria curta, poden desde ara canviar d'ofici. Per a profetes, no serveixen.

A un diplomàtic anglès li preguntaven l'altre dia, en quin acte li semblava que'ns trobem ja, de la tragedia.

I ell, molt amatent, va respondre: —En cap!... Lo que fins ara hem vist no és més que'l començament del prefaci.

Sorpresa de la guerra. Quan tothom creia que ja no quedava ni un servi a la seva terra, ara ens vé la notícia que'ls valents súbdits d'en Pere tornen a guanyar i que s'han apoderat de Belgrado altra vegada.

Veiam si sentirem a dir que s'han menjat el gall a Budapest.

Amic, Moritz, quedes convidat: mitja de Còrdoni, per celebrar-ho.

Un perill? Els catòlics asseguren que'ls francesos, amb

motiu de la guerra, es van tornant més religiosos cada dia.

Notifiquen, per a asseverar aqueixa afirmació, que en la major part d'esglésies de França s'han fet rogatives pel triomf dels aliats.

Això, que pels catòlics neutres deu ésser un auguri feliç, nosaltres ho veiem molt fosc.

D'ésser cert això, en la llunyania no hi sabríem veure sinó el començ d'una altra guerra... pitjor que l'actual.

I no és cas de pendre'ns-ho aiegrement.

En el palau episcopal ha tingut lloc una magna reunió de senyores de Sant Vicens de Paul, presidida pel doctor Reig.

La secretària exposà l'estat de caixa de l'Associació, presentant uns comptes molt nets.

Així el senyor Bisbe va poder cerciorar-se de que totes aquelles senyores estan molt bé de la caixa.

A. M. D. G.

Enguany les festes religioses de Santa Llúcia no han sigut tan solemniais ni tan concorregudes com els altres anys.

Culpa de qui?

De la peste tífica que encara *colea*.

I és que amb això dels avenços òptics i oculistes Santa Llúcia va perdent molts devots.

Santa Llúcia ens conserva la vista i la claretat, però una vista i una claretat que no'ns permet veure els microbis de l'aigua.

Per estar a l'altura de les circumstàncies, Santa Llúcia en comptes d'oferir-nos els ulls en el plat, ens hauria d'oferir un bon microscopi.

Diumenge passat va incendiar-se l'altar de Santa Llúcia de l'església de Canet, de resultes de les lluminaries extres amb motiu de la diada.

Això no està bé, senyors devots de Santa Llúcia.

Això és posar massa *calor* als vostres entusiasmes religiosos!

La «Defensa Social»
confecciona un *Kolossal*
Diccionari Electoral.
Treball inútil!

En la vetlla de Nadal:

Quin és el metge de més fama en les actuals circumstàncies?

El doctor Turró.

I en què se semblen molts regidors barcelonins a les postres de Nadal?

En que... «són neules».

En Muley Haffid, ha regalat cent pessetes als frares del Sagrat Cor del Tibidabo.

Mau!... Marramau!

Aquest moro se'ns va tornant de la crosta!

Acabarà per menjar coca de llardons, ja ho veureu.

S'assegura que'l Govern nomenarà molt aviat alcalde de Madrid al senyor La Cierva.

Horror!

Figureu-vos un dictador com don Juan disposant d'un exèrcit de municipals...

Preparem-nos!

Els catòlics-cristians voldrien que, per a celebrar la diada de Nadal les tropes bel·ligerants sospenguessin les hostilitats durant vintiquatre hores.

Nosaltres, més cristians i menys catòlics, voldríem que les sospenguessin per a sempre més.

Però guanyant el dret sobre la força, eil!

Lliçoneta d'història sagrada:

—Perque ho sapigueu, Nostre Senyor va fer el primer home d'un grapat de pols.

—I podia beure aigua, després, aquest home?

—Es clar que'n podia beure!

—Ai, ail... És estrany, doncs, que no's tornés de fang...

En una escola futura s'està donant un examen d'història:

—Com se deia l'autor de l'assassinat dels arxiducs d'Austria?

—Prinzip

—I qui fou aqueix Prinzip?

—El mateix nom ho diu: en realitat, aqueix Prinzip... fou el *prinzipi* de la guerra europea.

Mossèn Baldiri sermoneja als seus deixebles:

—Sigueu bons minyons, sobre tot!... Sigueu bons minyons!... Heu de pensar que Nostre Senyor, des del cel, tot ho veu.

Conseqüències de la campanya germanòfila

—Què has fet, amb el pessebre, desgraciat?

—Oh, és que feia veure que arribaven els alemanys...

En Miranius:

—Ah, sí?... des del cel, ho veu?... Doncs quan vulgui fer una cosa lletja, esperaré un dia que estigui núvol.

L'escena a Montserrat.

Caminava un pagès per una drecera, quan, de prompte, rellisca i caigué a la banda del precipici, tenint la sort d'enganxar-se amb la faixa en una arrel i salvant-se, així, d'una mort segura.

Un frare que passava allà a prop va dir-li:

—Ja pots ben donar gràcies a Déu!

El pagès, amatent:

—Gràcies a l'arrel, que l'intenció de Déu, ben clara es veia!

CORRESPONDÈNCIA

Cavallers. E. Sala (*Noi Maco*): Alguna coseta s'aprofitarà un dia o altre.—Un Music (Sabadell): No'ns en podem fer càrrec per la molta extensió.—Joaquim Malleu: Van bé, i gracies.—R. H. M.: No hi hà de què dar-les. Algun dels seus treballs va a l'Almanac de LA CAMPANA.—J. S. (Morell): És impossible complaure'l. La carta de Mafumet no s'entén prou. Més concisió i més claretat hi manca. I, sobre tot, un interès general.—J. L. (Montbrió): No pot anar, hō sento.—F. Girbau Prats: A S. M. el Reis dels Belgues únicament poden dedicar-li versos en Valle-Inclán o en Rubén Darío.—J. R. (Carme): No m'hi veig amb cor.—Sebastià Folch i Pagès: «L'enemic més terrible del món és el diner»?... Pot-ser sí!... Però digui amb franquesa, ... quant hi juga a la rifa de Nadal?...—Pep Carbassa: Per ara no'l veig afortunat en res.—B. Salaret, M. Rey, Un de S. Pere Pescador i Un altre de Espolla; no poden anar per varies raons.—J. Antic Puquí de Gracia: Endevinada!... Anirà la targea.—Joan Comas: Un dia o altre, sí, senyor.—Manuel Ros: Són incorrectes.—Emili Eugip: Idem.—M. Serrats i Camps: No'ns serveixen.—Josep Bernet Torres: Algun d'ells entra en cartera.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C^o

Pobre senyor Franciscot!

—Després de fet el bunyol, veig que aquell refrà és vritat:

«Val molt més anar tot sol, que no mal acompanyat».